

Mētrienas Dzīve

Izdod Mētrienas pagasta pārvalde
2013. gada oktobra avīze Nr. 10 (183)

Vasaras steiga aizvējusi...

Vasaras steiga aizvējusi, lielums rudens darbu jau apdarīti, zem dāsnās nobirušo lapu un rūsganas zāles segas zemes māte gatavojas laisties ziemas snaudā.

Īsās dienas gribas pagarināt ar sveču gaismīņām, mierīgi pārvārstīt padarīto darbu krelles, domās parunāties ar savējiem, gan kas tuvu, gan tālu, gan jau viņā pusē...

Rudens.

Skaidrīte

Valdas Otvares foto

AFIŠA

19. decembrī plkst. 17.00
Ziemassvētku eglīte Mētrienas pamatskolā

21. decembrī plkst. 12.00
bērnu Ziemassvētku eglīte
Mētrienas tautas namā

26. decembrī plkst. 16.00
Sieviešu kora „Jūsma”
Ziemassvētku koncerts

30. decembrī plkst. 22.00
Jaungada balle
Spēlē Janišeks
(Jānis Ancāns Jēkabpils)
Ieeja Ls 1

Oktobris īsumā

01.10. Velēnā Silu kapos 76. gadu vecumā guldīts Guntis Vīksna.

04.10. Sezonu atsāk dāmu deju grupa „Saulgriezes”.

04.10. Mētrienas pamatskolas skolotāji, pirmsskolas grupu audzinātāji un tehniekie darbinieki dodas pieredzes apmaiņas braucienā uz Gulbenes novadu.

05.10. Mētrienas mednieki izpilda šaušanas vingrinājumu Praulienas Paleju šautuvē.

05.10. Tautas nama teātris viesojas ar izrādi Vecpiebalgas Inešos.

08.10. Sezonu atsāk senioru deju kolektīvs „Mētra”.

12.10. Svecīšu vakars Ozolkalna kapos.

18.10. Sieviešu biedrības „Ābele” organizēta ekskursija uz Likteņdāru Koknesē.

19.10. Mētrienas komandas dalība Praulienas zoles spēles turnīrā.

21.10. Pagasta telpās seminārs darbā iekārtošanās jautājumos.

25.10. Kolektīvo medību ar dzinējiem atklāšana Mētrienas kolektīvā.

Notikumus apkopoja Ilmārs Grudulis

Skolotāju dienā – ekskursija

SKOLAS ZIŅAS

Oktobra, krāsaino lapu mēneša, pirmajā nedēļā tiek svinēta Skolotāju diena. Arī šogad mēs, skolotāji, saņēmām skaistus ziedus un jaukus vēlījumus no saviem skolēniem. Bet 4. oktobrī devāmies piedzies apmaiņas braucienā uz Gulbenes novadu, kur uzzinājām daudz jauna un interesanta.

Vispirms pabijām mājas siera ražotnē „Mūsiers”, kur mūs laipni uzņēma, izstāstīja un praktiski parādīja dažādu siera tapšanas procesu. Siera dažādība bija liela – ar ķimenēm, ķiplokiem, sēkliņām, papriku, pētersīļiem un citām piedevām. Apbrīnojama ir šo cilvēku uzņēmība un izdoma tik nelielā uzņēmumā sarāžot tik garšīgu un daudzveidīgu produkciju.

Pēc tam pabijām Gulbenes kāzu muzejā. Te varēja aplūkot ar kāzu tradīcijām saistītus atribūtus, sākot no līgavas un līgavaiņa tērpiem līdz ielūgumiem, galda kartēm, fotogrāfijām. Interesanti bija salīdzināt pagājušā gadsimta un mūsdienu jaunlaulāto tērpus.

Tad devāmies uz Gulbenes depo, kur laipns gids mūs iepazīstināja ar šauslēžu dzelzceļa vēsturi, pirmajām lokomotīvēm un pavizināja mūs ar drezīnu.

Pēc stundas devāmies ar bānīti uz Stāmerienu, kur mūs pie stacijas sagaidīja lauku saimnieki un uzciņāja ar savā lauku sētā sarāžoto produkciju: pašcepto maizīti, sieru, ievārijumu, medu un citiem labumiem. Interesanti bija pašiem cept nelielas maizītes uz dzīvas uguns.

Tālāk devāmies uz Stāmerienas pareizticīgo baznīcu, kura ir viena no nedaudzajām baltajām baznīcām Eiropā. Iepazināmies ar baznīcas vēsturi un aizdedzām

Siers iegādāts.

svēcītes par ģimeni, labklājību, veselību, aizsardzību un par mūsu aizgājušo tuvinieku dvēselēm... Baznīcai bija ļoti patīkama aura, arī atrašanās vieta jauka – skaista

Pie Gulbenes gulbiša.

ezeru krastā.

Tādā gaišā un jaukā noskaņā devāmies atpakaļceļā. Paldies pagasta pārvaldei par šo braucienu un šoferītim Viktoram par laipnību un atsaucību!

Marija Begis-Begge
Foto no personīgā arhīva

Jaunumi pirmsskolas grupiņā

Ir izbaudīts skaists rudens un aizvadīti divi mēneši jaunajā mācību gadā. Esam apraduši ar jaunajām pārmaiņām mūsu pirmsskolas dzīvē. Arī šogad grupiņās notiek dažādi pasākumi. Mācību gadu atklājam ar krāšņu ziedu izstādi, kurā piedalījās gan lielie, gan mazie. Ar vecāku gādību mūsu telpas rotāja cita par citu cēlākas rudens karalienes.

Kad ziedi iepazīti, devāmies uz sakņu dārzu, lai izbaudītu praktisku darbošanos dārzā – rāvām bietes un burkānus, kas vēlāk grupiņā pārtapa par veselīgiem salātiem un pat neierastām burkānu konfektēm.

Kad rudens darbi padarīti un pagrabī piepildīti, varējām veidot interesanto dārzu izstādi, kurā katrs centās atnest no sava dārza izredzēto dārzeni vai paša radītu interesantu izstādes eksponātu. Nedēļa beidzās ar kopīgu pasākumu, kurā priecājāmies par dārzu pārvērtībām.

Izbaudot rudens noskaņas, kādu dienu mūs apciemoja Rudens māte, kas bija ieradusies ciemos ar vēltēm un gudru padomu. Bērniem vienmēr ir prieks par šā-

Dārzu laukā.

dām tikšanās reizēm. Paldies, Rudens māte, ka piekļāvēja arī pie mūsu durvīm.

10. oktobrī – Starptautiskajā Putras dienā priecējām jaunāko grupiņu ar savu aktiermākslu, izspēlējot pasaku „Mamm, kur lielā karote”. Šī diena bija kā noslēgums rīkotajam (Vislatvijas) projektam „Putras programma skolās”, kurā dalību ņemām arī mēs, pirmsskolas vecākā grupiņa. Projekta mērķis – veicināt bērnu zināšanas par

graudaugu lomu uzturā. Vairāku dienu garumā centāmies noskaidrot, kāpēc ir svarīgi ēst putras, cik tās var būt dažādas un garšīgas.

15. oktobri gaidījām ar nepacietību, jo ielānots brauciens ārpus skolas. Mūs gaidīja zemnieku saimniecībā „Cīruliši”. Uz turieni devāmies, lai tuvāk iepazītu „piena ceļu”. Pagalmā mūs sagaidīja smaidīga saimniece, lai visu izrādītu un tuvāk pastāstītu par redzēto. Bērniem bija iespēja vērot kā gotiņas tiek barotas un slauktas. Kā piens tālāk nonāk lielajā dzesētājā. Tagad arī zinām, kā tiek pie krējuma mājās, izmantojot separatoru. Visu izbaudījām ne tikai ar acīm, bet arī nogaršojām saimnieces sagādāto piena produktu daudzveidību. Bērnu īpašu uzmanību izpelnījās saimniecības mazākie iemītnieki – sivēntiņš un teliņi. Paldies saimniecei Ligitai Tumanovai par jauko uzņemšanu.

Šobrīd grupiņas apgūst savas ikdienas prasmes un gatavojas Latvijas dzimšanas dienai.

Aiga Ivāna,
pirmsskolas grupas audzinātāja
Foto no personīgā arhīva

Dzejas dienas skolā

Sākumskolas bērni kopīgā rotaļā ar pasākuma vadītāju Āriju Jaško.

Dzejas mīlotāji.

Kad septembris sevi piesaka ar asteru un gladiolu pušķiem, visā Latvijā tiek rīkotas Dzejas dienas, kurās notiek dzejas lasījumi, tikšanās ar iemīļotiem autoriem, iepazīti jaunie dzejnieki.

Septembra beigās arī mūsu skolā notika Dzejas dienām veltīti pasākumi. Dzejas dienu dalībnieki paši iepazīstināja klātesošos ar savu mīļāko dzejoli, ko bija attēlojuši arī zīmējumos. 1. – 5. klašu skolēni paši dziedāja un rotaļās izdejoja J. Raiņa, V. Luksa un citu autoru dzejas rindas, ko komponisti veiksmīgi bija ietērpuši mūzikas skaņās.

Vecāko klašu skolēni vairāk iepazīna I. Ziedoņa daiļradi. Noklausījāmie arī paša autora lasījumu „Mazā bilžu rāmītī”, Vestarda Šimkus pavadījumā. Skanēja grupu „Prāta vētra”, „Tumsa” un kora „Kamēr” atskaņotās dziesmas.

Paldies skolotājām A. Jefimovai, A. Krauklei un M. Beģis-Beggei par atbalstu pasākuma norisē.

Ārija Jaško, skolas bibliotekāre
A. Jefimovas foto

Starpnovadu skolu krosā 7. vieta

18. oktobrī Smeceres sporta bāzē notika starpnovadu skolu kross. Zēnu grupā no 14 komandām Mētrienas pamatskolas komanda izcīnīja 7. vietu. Tas ir augsts vērtējums priekš mūsu nelielā skolēnu skaita. Meitenes ierindojās 9. vietā. Mētrienas pamatskolas godu aizstāvēja Brajens Semjonovs, Kristiāns Vincents Grudulis, Mareks Jermakovs, Norberts Aleknavičs. Meitenes – Diāna Baltiņa, Esmeralda Auziņa, Sanita Auziņa, Lilita Podiņa. Lietus un aukstais vējš neliedza pienācīgi cīnīties. Paldies skolēniem par izturību, vecākiem par sa-

Mums veicās. pratni un pagasta pārvaldei par atbalstu transporta nodrošināšanā.

Līga Pastare, sporta skolotāja
Foto no personīgā arhīva

Mētrienas piedalīties čempionātā

SPORTS

Madonas novada atklātais čempionāts vīriešu volejbola komandām 2013./2014. gada sezonā notiks no novembra līdz marta mēnešiem. Mētrienieši gan izteica priekšlikumu sākt septembrī un beigt līdz jaunajam gadam. Diemžēl bieži sporta pasākumi daudzajos sporta veidos neļāva saīsināt čempionāta ilgumu. Mētrienas volejbolisti Madonas volejbola vēsturē piedalījušies visos čempionātos, agrāk tos dēvēja par meistarsacīkstēm. Sporta organizatore Līga Pastare Mētrienas komandā pieteikusi

divpadsmit spēlētājus. Būtisku izmaiņu komandas sastāvā nebūs. Līdzās daudzreiz godalgotajiem spēlētājiem komandā tiks ieskaitīti jaunākie – Nauris Spīčs un brāļi Mālnieki. Paredzēts, ka čempionāts sāksies 10. novembrī. Spēles notiks daudzās sporta zālēs. Dažas spēles redzēs Mētrienā.

Mētrienas volejbolisti spēlēs arī Madonas novada komandas sastāvā. 26. septembrī Madonas komanda piedalījās Valmieras kausa izcīņas sacensībās. Uzrādīja labu rezultātu. No desmit komandām ceturtnā vietā. Madonas vienībā spēlēja Mētrienas vīri Armands Grudulis un Jurgis Seržāns. Traumas dēļ nepiedalījās Arturs

Fridrihsons. Mūsu volejbolisti piedalīsies Latvijas volejbola 1 līgas pirmajā spēlē Madonā 9. novembrī, kur sacentīsies Madonas un Rēzeknes komandas.

Madonas novada atklātais čempionāts pirmās trīs spēles Mētrienai notika 10. novembrī Ļaudonas vidusskolas sporta zālē. Nākošās spēles 23. un 30. novembrī Madonas sporta centrā.

Mūsu augstākās klases volejbolists Edgars Točs mainījis komandas. No Daugavpils Universitātes vienības ir pārgājis uz Rīgas komandu RTU/Robežsardze. Kaut arī Edgars Točs atzīst, ka nav viegli iejūties jaunajā kolektīvā, vairākās spēlēs Raimonda Vildes trenētājā komandā viņš bijis labs punktu guvējs.

Ilmārs Grudulis

Lācis atkal apciemo Raksalu

MEDĪBAS

Pēc septembra plosīšanās Rolanda Kaļeņikova āboliņa laukā, lācis uz laiku bija atstājis Mētrienas teritoriju. Taču oktobra vidū atkal tika konstatēta lāča darbošanās pie Rolanda skābsiena ruloniem. Arī individuālie mednieki Raksalas aizaugušajās pļavās jūta zvēra klātbūtni. Ilgi gan ķepainis neuzturējās. Aizgāja. Ļoti ticams, ka atkal apmeklēs mūsu pagastu.

Oktobra mēnesis bija ļoti sauss. Reti silts. Kokos dzeltenās lapas turējās līdz pat vētras naktij no 28. un 29. oktobri. Arī zeme ir ļoti sausa. Daudzu lauku māju akās trūkst ūdens.

Mednieki turpināja individuālās medības. 13. oktobrī plaībā starp Zaļlaukiem un Upmajiem Jānis Trops pieveica aļņu telu. Nav vairs iepriekšējo mēnešu veiksmes meža cūku medībās. Labības tīrumos sen vaira nav. Cūku barošanās vietas nav vienas un tās pašas, bet gan visā pagasta teritorijā. Palaimējās Jurim Jefimovam, kurš savos medību torņos centās sagaidīt gan meža cūkas, gan jēnotsuņus. 27. oktobrī Rozbekā no Jura šāviena krita meža cūkas sivēns. Viens no liela bara. 28. oktobrī medniekam Praulsalas Zaļmežnieku mežmalā izdevās tikt pie lielākas cūkas.

Visiem medniekiem ir sena tradīcija – mazliet svinīgākos apstākļos atklāt kārtējās medību sezonas. Kolektīvās medības ar dzinējiem medību noteikumi atļauj no 1. oktobra. Mētrienā atklāšana notika 26. oktobrī. Divdesmit divi medību dalībnieki sadalījās medniekos un dzinējos. Valsts mežā, no Opsiem līdz Lazdiņām, cauri dzinēju līnijai izlauzās staltbrieži. Arī otrais masts Būru mežā bez šāvieniem. Atkal redzēti daudzi brieži. Trešajā tūrē dienas kārtībā bija Sildu grava. Pirmais šāvieni garām izmanīgai lapsai, kura pāri ceļam iebēga Pilskalna kokos. Pašreizējā gada stirnu āzīti guva

Viktors Mutors. Pieaudzis buks tika Bruno Radziņam. Dzīvnieka galvu rotāja tikai viens rags. Otrs jau nokritis. Stirnu, briežu un aļņu tēviņi ragus met katru rudenī. Katrā nākošajā gadā izaug jauni ragi. Aļņiem un briežiem gadā pa vienam žuburam klāt. Žuburu skaits ir viens no dzīvnieku vecuma noteikšanas rādītājiem. Gravus mastā lietus kļūva arvien biežāks un medības pārtrauca. Sekoja guvuma cepšana un pasēdēšana mednieku namā. Neizpalika viens otrs mazāk vai vairāk ticams medību piedzīvojumu stāstījums.

26. oktobrī nenogurstošie mednieki turpināja individuālās vakara medības. Krēslas stundā krūmājos starp Kazsalu un Aizpurvēm Viktors Mutors pamanīja staltbriežu bulli. Atskanēja šāvieni. Bija pārliecība par trāpījumu. Ātri uznākušajā nakti tumsā neko vairs nevarēja saredzēt. 27. oktobra rītā kritušo briedi izdevās atrast. Neliels četrus piecus gadus vecs dzīvnieks. Ragi simetriski un glīti, taču vēl patievi. Kā trofeja skaista, bet vēl bez augstas vērtības. Par savu pirmo briedi Viktors ļoti priecājās.

Vairākas reizes vilkus piegaidot mēģināja Jānis Rozītis. Nelaimējās, kaut gan viens otrs mednieks Jāni noturēja par īstu vilku. Pēdējais nomedītāis bija Kaspara Roziša 25. septembra vilcens.

**Ilmārs Grudulis
J. Roziša foto**

Roziša nomedītā vilcens.

Mētrienā organizēti sāka zolītes spēle

Mirkļis no spēles.

Pēdējos gados Latvijā strauji attīstās kāršu spēles zolītes sacensības. Arī Mētrienā. Aizsācējs Jānis Trops, kurš no augusta organizējis Mētrienas turnīru. Sacensības turpinās vairākās kārtās. Ierodas dalībnieki arī no kaimiņu pagastiem. Savukārt mētrienieši apmeklē sacensības Praulienā. Visvairāk piedalījušies Jānis Trops un Valdis Kaminskis. Valdim jau virkne balvu par godalgotām vietām. Jānim Tropam ir iemaņas no organizatoriska darba mednieku un makšķernieku kolektīva rīkotajās sacensībās un citos sporta veidos.

Kāršu spēle jau sen ir bijusi izplatīta dažādos sabiedrības slāņos. Zināms viens visai kuriozs fakts. Gandrīz pirms 200 gadiem kāršu spēlē starp Odzienes muižas un Ļaudonas īpašniekiem uzvarēja Odzienes muižnieks. Rezultātā tika iegūts zemes gabals mežā pie Ļaudonas, uz kura ierīkoja Mētrienas kapus. Agrākos laikos kāršu spēlēm nereti bija postošas sekas. Zaudēja naudu un mantu. Mūsdienās nereti līdzīgi iznākumi ir dalībai spēļu automātos. Protams, ka organizētai zolītes spēlei ir pavisam cits saturs. Tā iesaista dalībniekus garīgajā slodzē neatkarīgi no vecuma un fiziskā spēka. Galvenais ir veicināt izešanu sabiedrībā, loģiskas domāšanas un prāta asināšanas nodarbes. Aicināti piedalīties visi interesenti.

**Ilmārs Grudulis
Solvitas Stulpiņas foto**

Vasara Francijā

INTERVIJA

Mūsdienās nav retums iespēja braukt uz ārzemēm strādāt. Es un meita Jolanta ar Francijas ģimenes draugu starpniecību guvām iespēju strādāt Francijā. Valstī ir daudz skaistu un ievērojamu pilsētu. Nozīmīgākas ir Nica, Marseļa, Bordo, Liona, Tuluza, Strasburga. Šajā valstī ir ļoti daudz tūristu, kuri apskata daudzus pieminekļus, celtnes u.c. ievērojamas apskates vietas. Mēs dzīvojam pilsētā Sabaillan, tajā ir 155 iedzīvotāji. Pilsētā ir ļoti daudz zemnieku, kuri audzē kukurūzu, saulespuķes, aitas piļes un savvaļas govus.

Mums darbs bija Loisirs LASALVATAT centrā – bērnu nometnē, kura atrodas blakus Tuluzai. Ceļā uz darbu jāpavada 1,3 h. Strādājām nedēļā 5 dienas. Darbam gatavojos cītīgi vēl būdama mājās. Tur katru dienu vadīju nodarbības, spēlējām sporta spēles. Centos bērņus iepazīstināt tuvāk ar Latviju, Latvju rakstiem, tērpiem, rotaļām. Visvairāk bērņiem patika floristikas nodarbības, kopā gatavotās maskas un šūtie tērpi. Bet ar to jau dienas darbi nebeidzās, jo vakarā bija jāgatavojas nākamās dienas nodarbībām. Sestdiena un svētdiena bija brīvdienas, kurās centāmies apskatīt Francijas dažas pilsētas, jūru, okeānu, kalnus.

Tuluza – ir liela kā Rīga. Te ražo pasaulē lielākās lidmašīnas AIRBUS A38.

Draugi mani uzaicināja uz Simone pilsētas zemnieku muzeja svētkiem. Šī diena man bija īpaša, jo pēc draugu lūguma ieradus Latviešu tautas tērpā. Pateicoties Anitai Amatai, man šis tērps bija, PALDIES VIŅAI. Daudzi cilvēki pirmo reizi uzzināja par Latviju, bet bija arī cilvēki, kas bija bijuši Latvijā.

Visvairāk mani savīlņoja Pyrenees kalni, tās sajūtas nav aprakstāmas.

Šī vasara bija ļoti interesanta – nopelnīju, redzēju Franciju, ieguvu daudz draugus. Jolanta skolā daudz stāsta par šo valsti ģeogrāfijas stundā. Viņai arī ļoti patika. Ļoti labi, ka mūsdienās ir internets – skype. Varēju vakaros redzēt, parunāt ar meitiņu un vīru. Skumjas pēc mājām nekur neizgaist.

Es Francijā iepazīnos ar starptautisko organizāciju „Emmaus”, kas palīdz nabadzīgajiem cilvēkiem ar apģērbu, lietotajām mēbelēm utt. par ļoti saprātī-

Tunelis – Francijas – Spānijas robeža, kura garums 3,5 km.

Solvita prezentē Latviju zemnieku muzeja svētkos.

Solvita un Jolanta Auch GERS GASCOGNE DARTANJANA pilsētā.

Skats uz Pyrenees kalnu apdzīvoto ieleju.

gām cenām. Domāju, ka tā ir laba ideja, lai radītu tāda veida organizāciju arī mūsu pagastā. Tagad runāju ar „Emmaus” pārstāvjiem Francijā un ļoti ceru uz sadarbību.

Solvita Fibiga
Foto no personīgā arhīva

Jaunākās grāmatas

AKTUĀLI

Valdis Rūmnieks, Andrejs Migla. Trīs zvaigznes. Aicinājums atdzīvināt Latvijas vēsturi, lai tā kļūtu tuvāka un saprotamāka jaunajai paaudzei, ir dzirdēts bieži, un tam mērķtiecīgi un neatlaidīgi seko autoru tandēms Valdis Rūmnieks un Andrejs Migla. Līdz šim izdoti viņu vēsturiskie romāni „Kuršu vikingi”, „Sveiks, jautrais Rodžer!” un „Viestura zobens”, kā arī biogrāfiskais romāns „Čaks”. Autoru jaunākais darbs „Trīs zvaigznes” stāsta par ģeniālo latviešu tēlnieku, Brīvības pieminekļa un Rīgas Brāļu kapu, kā arī daudzu citu izcilu tēlniecības darbu autoru Kārlī Zāli (1888–1942). Romāna galveno varoni lasītājs vispirms iepazīst viņa jaunības gados Liepājā, tad seko līdzī mācībām Kazanā, Maskavā un Pēterpilī, kopā ar viņu priecājas par pirmajiem panākumiem, ir liecinieks neatlaidīgajam tēlnieka darbam jaunajā Latvijas valstī, arī mākslinieku bohēmai un trakulībām. Spēks un misijas apziņa strāvo no Kārļa Zāles tēla. Mierīgo jaunrades darbu reizēm kavē politiķu un kolēģu aizdomīgums un nenovīdība, sāpīgi laikmeta grieži, taču galvenais mākslinieka dzīvē vienmēr bijis viņa darbs, kas veltīts Latvijai un tautai.

Indra Lintiņa. Jasmīn baltais, mana mūža... Latvijas dziedātājas likteņstāsts. Ļoti personisks un atklāts, atkailināts līdz sīkākajām dvēseles stīgām, stāsts par Indras Lintiņas dzīves līkločiem, kuros bija lemti satikt vienu no spilgtākajām, harismātiskākajām un leģendārākajām Atmosdas laika personībām komponistu Eduardu Rozenštrauhu. Autore lasītājam atklāj ne vien viņu attiecību un vērienīgo koncertu aizkulises, bet arī pierāda un apliecina, kurš ir populāro dziesmu „Jaunība”, „Vecpiebalgas ūdensrozes” un daudzu citu autoru. Indra Lintiņa aizved lasītāju arī uz 20. gadsimta 60. – 70. gadu Liepāju un Liepājas teātri. Kopā ar autori būs iespēja izstaigāt Latvijas Valsts konservatorijas, Nacionālās operas un Rīgas Operetes teātra gaitēņus, mēģinājumu telpas un apjaut grūto ceļu uz mākslas virsotnēm un mākslinieka vietu uz skatuves. Neskaitāmi liktenīgi pavērsieni, tikšanās, aizraušāns un aizkustinoši stāsti vijas cauri grāmatai, apliecinot autores alku dzīvot, dziedāt un mīlēt. Nataljas Kugajevskas mākslinieciskais noformējums.

Lato Lapsa. Trīspadsmit Amerikas. Trīspadsmit Amerikas — Argentīna, Beliza, Čīle, Ekvadora, Gvatemala, Honduras, Kolumbija, Kostarika, Nikaragva, Panama, Peru, Salvadora, Venecuēla —

šajā kopumā milzīgajā pasaules daļā ir ne tikai visdažādākais klimats, ne tikai bezgala skaisti vulkāni, ledāji, salas, džungļi, upes, ezeri, kalni, kanjoni, drupas un vēl viss kas, bet arī milzīgā daudzumā dzīvo visdažādākie cilvēki — visu izmēru, nokrāsu, izskatu — un ar likteni un dzīvi viņiem ir īpašas attiecības. Šie cilvēki arī uzvedas visdažādākajos veidos — no mūsu skata punkta brīžam diezgan nenormālos. Galīgi neracionālos. Nekur citur neesmu tik spilgti saskatījis gan to, ka ikvienam cilvēkam, zemei un pasaules daļai ir savs liktenis, gan to, ka ir, patiešām ir iespējams ja ne šo likteni pārrakstīt, tad vismaz tam stāvēt pretim. Šeit gadu simteņiem ilgi ir dzīvojuši cilvēki, kam tā ir bijusi specialitāte. Cilvēki, kuri nepadodas. Cilvēki, kuri nesamierinās ar to, kā viņiem iet. Cilvēki, kuriem galva pilna ar visādām blēņām, bet to vidū ir arī ticība, cerība un mīlestība, ko šeit nav pieņemts pārdot par lēcu virumu. Vai arī, ja nu ir pārdotas, tad pēc kāda laiciņa viņi tās prasa atpakaļ. Mākslinieks Jānis Esītis.

Māra Svīre. ...un neuzzinās neviens. Savā jaunajā detektīvromānā tautā iemīļotā un populārā rakstniece atspoguļo kādas Rīgā pirms dažiem gadiem reāli notikušas slepkavības izmeklēšanas gaitu, vienlaikus veltot gana daudz uzmanības arī citām tēmām, lai lasītājs labāk varētu saprast nozieguma motīvus un varoņu psiholoģiju, kā arī žanram nepieciešamo iemeslu dēļ saglabātu kriminālintrigu līdz pat teksta pēdējai rindai. Romānā Māra Svīre gan ļoti pārliecinoši atklāj mūsdienu sadzīves ēnas puses, kad par dzīves pamatvērtību kļuvusi nauda un manta, gan ļauj ieskatīties tajos kabinetos un tiesas zālēs, kuros palaikam pavirši tiek lemti cilvēku likteņi.

Apgādā „Zvaigzne ABC” turpina iznākt latviešu autoru detektīvžanrā rakstītie darbi, un tikko klajā laists rakstnieces un režisores *Daces Judinas* romānu cikla „Izmeklē Anna Elizabete” ceturtais darbs „Ziemas blūzs”. Autore pati šo darbu sēriju dēvē par ironisku mūsdienu detektīvu. Visu romānu darbība notiek Latvijas kartē neatrodamajā Mežāju pagastā, kurā, gluži tāpat kā Agatas Kristi leģendārās varones mis Mārplā Sentmerimidas ciemā, pietuvinātā mērogā atspoguļojas visi tie paši cilvēciskie tikumi, netikumi un kaislības, kas virto lielpilsētās. Romānus apvieno jaunas sievietes – svētku aģentūras vadītājas Annas Elizabetes – tēls un viņas draugu loks, kuriem laiku pa laikam ikdienas dzīves ritumā nākas sastapties ar negaidītiem, tostarp – arī bīstamiem notikumiem un risināt noziegumus, kuru saknes

nereti slēpjas tālā pagātnē. Arī romānā „Ziemas blūzs” Mežāju pagastu satricina neizskaidrojamo, traģisku notikumu virkne, turklāt tas notiek gada baltākajā – Ziemassvētku gaidīšanas – laikā. Vai, vienlaikus gatavojoties svētkiem, cenšoties risināt ģimenes problēmas un klusām bīstoties pagātnes rēgu, Annai Elizabetei pietiks atjautības saprast, kas šoreiz slēpjas aiz noziegumu sērijas? Lasot *Daces Judinas* romānus, nereti šķiet, ka to tēli izkāpuši tieši no dzīves. Rakstniece nenoliedz, ka vairākos personāžos bez pūlēm saskatāmi gan viņas draugu, gan vairāku sabiedrībā pazīstamu cilvēku vaibsti, taču piebilst, ka neviens no varoņiem nav „nokopēts” pilnībā.

Lorna Bērne. Engēļi manos matos. Lorna jau kopš mazotnes ir redzējusi engēļus un sarunājusies ar viņiem. Bērniībā šīs brīnišķīgās, spožas būtnes saistīja meiteni vairāk par cilvēku pasauli, tāpēc ģimene un pārējie viņu uzskatīja par garīgi atpalikušu. Engēļi Lornai bija piekudinājuši neparastās spējas turēt noslēpumā un tikai tagad, kad viņas četri bērni jau ir pieauguši, atļāva tās atklāt grāmata. Stāstot par savu dzīvi, Lorna patiesībā pauž engēļu nesto vēsti par mīlestību, līdzjutību, piedošanu un cerību. Ar savu neparasto pieredzi Lorna iedvesmo ikvienu ieaicināt sargeņģeli arī savā dzīvē: „Engēļi ir brīnišķīgi skolotāji. Mums tikai jālūdz viņiem palīdzība. Lūk, cik vienkārši!” Grāmata ir iekļauti divpadsmit ieteikumi, kā izveidot saikni ar savu sargeņģeli. Lorna Bērne (Lorna Byrne) piedzima 1955. gadā Dublinas priekšpilsētā Īrijā un agri iepazīna gan nabadzību, bēdas un atstumtību, gan draudzību, ģimenes dzīves laimi un patiesu mīlestību. Pieaugot viņa arvien vairāk pieņēma savu citādību un sāka to izmantot līdzcilvēku labā. Lorna kā neviens cits spēj rosināt uzticēšanos engēļu spēkam. Tagad viņa ir atzīta dziedniece un mistiķe, pie kuras pēc padoma vērsas tūkstošiem lūdzēju no visas pasaules.

Paskāls Mersjē. Nakts vilciens uz Lisabonu. Grāmatas autors dzimis 1944. gadā Bernē, ir filozofijas profesors Berlīnes Brīvajā universitātē. 2006. gadā par savu daiļradi saņēmis Luīzes Marijas Kašnicas balvu. Mācību stundas vidū latīņu valodas skolotājs Raimunds Gregoriuss pēkšņi pieceļas un atstāj klasi. Viņu ir pārņēmusi biedējoša sajūta, ka laika vairs nav atlicis daudz, un viņš pamet savu sakārtoto, mierīgo dzīvi un iekāpj nakts vilcienā, kas dodas uz Lisabonu. Koferī viņam ir portugāļa Amadeu di Pradu grāmata – Gregoriusa prātu neatlaidīgi nodarbina tajā paustās domas par dzīvi, mīlestību, vientulību, galīgumu, draudzību un nāvi. Viņš dodas meklēt šo fascinējošo cilvēku. Gregoriusa dzīvi tam ir lemts mainīt līdz

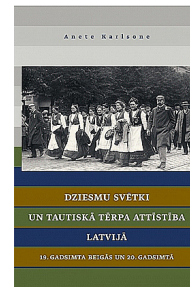

nepazīšanai.

Lēne Koberbēla un Agnete Frīsa.
Zēns koferi. Nina Borga, medicīnas māsa, sieva, divu bērnu mamma, vēlas glābt visu pasauli un nespēj atteikties nevienam, kas lūdz palīdzību. Kad Kārīna, Nīnas sena paziņa, atstāj viņai atslēgu no Kopenhāģenas vilcienu stacijas bagāžas noliktavas, Nina atpogas ierautā savā līdz šim bīstamākajā projektā. Bagāžas skapītī ir koferi, un koferi ir mazs trīs gadus vecs zēns – kails, sazāļots, tomēr vēl dzīvs. Vai zēns ir kārtējais nelegālās bērnu tirdzniecības upuris? Vai ir droši viņu nogādāt atbildīgajiem dienestiem, vai varbūt tie tikai nosūtīs zēnu atpakaļ pie cilvēka, kas viņu jau vienreiz ir pārdevis? Kad atklājas, ka Kārīna ir nežēlīgi nogalināta, Nīna saprot, ka arī viņas un zēna dzīvība ir apdraudēta. Aizsākas pieaugošas spriedzes pilns ceļš pāri Dānijai, cenšoties noskaidrot, kas ir zēns un kurš tik neatlaidīgi vēlas viņu notvert. Lēne Koberbēla un Agnete Frīsa ir dāņu rakstnieces, kuras kopīgi radījušas kriminālromānus par Nīnu Borgu. A. Frīsa pēc izglītības ir žurnāliste, un L. Koberbēla raksta grāmatas kopš piecpadsmit gadu vecuma, kuras pārdotas jau vairāk nekā 2 miljonus eksemplāru.

Viņu pirmais romāns „Zēns koferi” tulcots vairāk nekā 27 valodās; tas ierindojies dažādu valstu bestselleru topus un ieguvis vairākas literārās balvas, tostarp Haralda Morgensena balvu par gada labāko dāņu trilleri.

Anita Skrjabe. **akmensrite.** Madonas novada autore piektais dzejoļu krājums ir poētisks vēstījums par būtiskām, nemainīgām dzīves vērtībām autorei individuālajā skatījumā. Tā ir filozofiska, intelektuāla, mākslinieciski augstvērtīga dzeja, kas šķitīs saistoša dažādu paaudžu lasītājiem. Pašreizējais laikmets dzenas izsvēpēt kultūras vērtību jēgu no cilvēku apziņas. Tālab jo svarīgāk ir neapjukt šālaika īsmūžīgajā lētumā, bet saglabāt paaudžu atmiņā akmensrites iededzinātos rūnu rakstus kā visbūtiskāko ceļvedi cilvēkam viņa pasaules lietu kārtībā. Tas liek apzināties Anitas Skrjabe poēzijas paliekošo vērtību latviešu dzejā.

Anete Karlsona.
Dziesmu svētki un tautiskā tērpa attīstība Latvijā 19. gadsimta beigās un 20. gadsimtā. Anete Karlsona ir radījusi pētījumu, kas lieliski iekļaujas pasaules pētniecībā joprojām aktuālajās nacionālisma studijās. Autore soli pa solim izseko dažādajiem posmiem tautiskā tērpa idejas attīstībā no 19./20. gs. mijas modernisma modes ierosmēm līdz tradicionālā apģērba rekonstrukcijām 30. gados, cauri padomju perioda stilizācijām, no jauna atgriežoties pie „autentiskā” tautas tērpa 20.g.s. nogalē. Autore aplūko ne tikai tautiskā tērpa kā latviešu nacionālās identitātes elementa tapšanu 19. gadsimta beigās, bet atklāj arī, kā tā vizuālā forma, izpratne par to, kas ir tautiskais tērps, un funkcijas, ko tas pildīja sabiedrībā, mainījās dažādos Latvijas politiskās vēstures posmos līdz pat 20 gadsimta beigām. Mākslinieks Mārtiņš Plotka.

Materiālu sagatavoja **Jolanta Vītola**

Kas jāzina par eiro ieviešanu

Bezskaidrā nauda

Bezskaidrā nauda, tas ir, nauda bankas kontā, būs ērtākais, lētākais un vienkāršākais eiro ieviešanas veids visiem Latvijas iedzīvotājiem – bankas automātiski un bez maksas eiro ieviešanas brīdī pārvērtīs kontos esošos latos par eiro pēc oficiālā kursa.

Skaidrā nauda

Latus skaidrā naudā pret eiro pēc oficiālā kursa un bez komisijas maksas bankās varēs apmainīt sešus mēnešus pēc eiro ieviešanas, tas ir, no 2014. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam. Pēc tam latus skaidrā naudā pret eiro bez termiņa ierobežojuma varēs mainīt Latvijas Bankā. Trīs mēnešus pēc eiro ieviešanas skaidro naudu bez maksas varēs mainīt arī atsevišķās Latvijas Pasta atsevišķās nodaļās.

Nelielus latu skaidrās naudas atlikumus varēs iztērēt arī veikalos, kas divas nedēļas pēc eiro ieviešanas dienas vēl pieņems arī latus, atlikumu jau izdodot eiro.

Bankas aicina visus klientus maksimāli izvairīties no skaidras naudas uzkrājumiem.

Ja tomēr tiek izlemts par labu skaidras naudas maiņai, jāatminas, ka latu maiņa pret eiro komercbankās bez komisijas maksas būs pieejama pusgadu – laikā no 2014. gada sākuma līdz jūnija beigām. Tādēļ klientiem nav jācenšas skaidrā nauda

apmainīt janvāra pirmajās dienās, uzreiz pēc eiro ieviešanas. Savukārt dodoties mainīt eiro janvāra sākumā, var nākties rēķināties ar zināmām neērtībām, piemēram, ilgāku gaidīšanas laiku.

Veicot skaidras naudas apmaiņu, summas augšējā robeža netiek noteikta, taču kopumā šī pakalpojuma nosacījumi ir katras bankas individuāls lēmums. Tomēr klientiem ir jāievēro, ka likums noteic – vēloties apmainīt summu, kas lielāka par 3000 latiem, šī maiņa ir jāpiesaka bankai trīs dienas iepriekš.

Bankomāti līdz 2013. gada 31. decembrim izdos latus, bet sākot no 2014. gada 1. janvāra, bankomāti izdos tikai eiro.

Maksājumu kartes

Maksājumu kartes pēc eiro ieviešanas turpinās darboties bez jebkādam izmaiņām. Tās nav jāmaina, katru karti turpinās darboties līdz tās termiņa beigām, kas norādīts uz kartes. Sākot no 2014. gada 1. janvāra, izmantojot karti bankomātā, varēsiet saņemt tikai eiro. Norēķini par pirkumiem un pakalpojumiem ar maksājumu karti pēc eiro ieviešanas dienas būs ērtākais un ātrākais norēķinu veids.

Konti

Klienta konta numurs saglabāsies nemainīgs. Kontā esošie lati tiks automātiski pēc oficiālā kursa bez maksas

konvertēti uz eiro. Ja bankas klientam ir, piemēram, divi konti – viens latos un otrs eiro, tad pēc eiro ieviešanas abi būs eiro konti. Divu mēnešu laikā, tas ir, līdz 2014. gada 28. februārim, klients varēs viena konta atlikumu pārskaitīt uz otru kontu un slēgt tukšo kontu bez bankas komisijas maksas par šo pakalpojumu.

Kredīti un noguldījumi

Ieviešot eiro, uz visiem līdz eiro ieviešanas datumam noslēgtajiem kredīta līgumiem latos tiks attiecināts līgumu nepārtrauktības princips. Tas nosaka, ka līgums paliek spēkā saskaņā ar iepriekš noslēgtajiem nosacījumiem, valūta tiek konvertēta pēc oficiālā kursa un procentos izteiktie vērtību mēri nemainās. Ja kredītam ir noteikta mainīgā procentu likme, kas piesaistīta latu RIGIBOR indeksam, tad šis indekss tiks aizstāts ar tāda paša termiņa EURIBOR indeksu.

Līgumi

Neviens kredīta, depozīta vai cits ar banku noslēgts līgums eiro ieviešanas dēļ nebūs jāpārslēdz, jo uz visiem līgumiem attieksies darbības nepārtrauktības princips.

Maksājumi

Visi darījumi un maksājumi bankās, kas līdz šim tika veikti latos, no eiro ieviešanas pirmās dienas tiks veikti tikai eiro.

(Materiāls no portāla apollo.lv)

*Dienu piesauciet un – diena ausīs!
Prieku piesauciet un – atdzims prieks!
Vēl patiesi mūsu vārdam klausīs
Dažs, kas bijis mūsu pavēlnieks.
Spēku pieminiet un – augsiet spēkā!
Drosmi pieminiet un viņa līs
Dvēselēs, kas it kā ugunsgrēkā
Gaišu blāzmu metīs debesīs!
/L. Breikšs/*

Sveicam novembra jubilārus!

Naurim Kaufeldam	27.11.	18
Ivītai Raudivei	03.11.	18
Rinaldam Krasovskim	11.11.	25
Lolītai Krūmiņai	07.11.	25
Laumai Auermanei	25.11.	25
Lītai Podniecei	14.11.	25
Baibai Krauklei	28.11.	30
Kristīnei Mutorei	08.11.	30
Egītai Stafeckai	26.11.	30
Aleksejam Strogovam	20.11.	40
Ivaram Borozinskim	18.11.	50
Uldim Ikauniekam	16.11.	50
Jānim Mincānam	28.11.	65
Astrīdai Kārklīnai	26.11.	70
Birutai Bolinskai	08.11.	75
Barbarai Mikuckai	30.11.	75

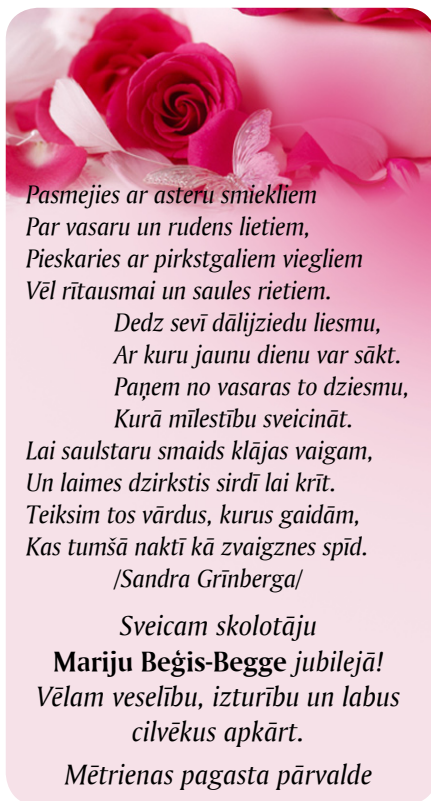

*Mūsu zemē katrai vietai
Dziesmots skaistums pievīts klāt,
Tāpēc jau ar tautas dainām
Mums lemts ir dabu izdziedāt.
Tautas dziesma tā kā māmuliņa
Katrā solī ir mums klāt.
Lemts pat nestundā it melnā
Mums savu dzīvi skaisti izdziedāt.
/Dzidra Medvedjeva/*

**Mīļi sveicam mūsu latviešu valodas
un literatūras skolotāju Mārīti
dzimšanas dienā!**

*Skolotāj, vēlam Jums daudz baltu
dieniņu!*

Mētrienas pamatskolas kolektīvs

*Pasmejies ar asteru smieklēm
Par vasaru un rudens lietienu,
Pieskaries ar pirkstgaliem viegliem
Vēl rītausmai un saules rietiem.
Dedz sevī dālijziedu liesmu,
Ar kuru jaunu dienu var sākt.
Paņem no vasaras to dziesmu,
Kurā mīlestību sveicināt.
Lai saulstaru smaids klājas vaigam,
Un laimes dzirkstis sirdī lai krīt.
Teiksim tos vārdus, kurus gaidām,
Kas tumšā naktī kā zvaigznes spīd.
/Sandra Grīnberga/*

*Sveicam skolotāju
Mariju Beģis-Begge jubilejā!
Vēlam veselību, izturību un labus
cilvēkus apkārt.
Mētrienas pagasta pārvalde*

*Prieks nav mērojams un sverams,
Nav tas uzceļams kā nams.
Prieks nav krāsās attēlojams,
Nav tas pārkam, pārdodams.
Prieks ir sirsnīgs rokas spiedienu,
Prieks ir acu skatiens zaigis.
Prieks ir rasas piliens saulē,
Drauga starojošais vaigis.
Prieks ir gaisma, jūtu siltums,
Sniegs un ledus tajā kūst.
Prieks ir gaišu domu avots,
Kas no sirds uz sirdi plūst.
/A. Smagars/*

*Saulainus sveicienus sūtām
Mārītei Beģi-Beggei skaistajā
jubilejā!
Daudz radošu ideju, darbīgu
ikdienu un svētīgu atpūtas brīžu.
„Mētrienas Dzīves” veidotāji*

Paziņojums

16. decembrī tautas namā no plkst. 9.00 līdz 16.00 friziera pakalpojumi bez maksas. (Matu griešana). Lūdzu iepriekš pieteikties pa tālruni 26763634. Solvita Fibiga.

Informācija lauku viensētu īpašniekiem

2014. gadā Madonas novada pašvaldība uzsāks norāžu zīmju uzstādīšanu uz lauku viensētām. Lai varētu aprēķināt nepieciešamo norāžu zīmju skaitu un norādes zīmes pasūtīt, Mētrienas pagasta lauku viensētu īpašnieki aicināti paziņot Mētrienas pagasta pārvaldei par to, vai vēlas, vai arī nevēlas, lai uz viņam piederošo viensētu tīktu uzstādīta norādes zīme.

Informāciju lūdzam sniegt, ierodoties Mētrienas pagasta pārvaldē, vai pa telefoniem: 64826031, 20371448.

Mētrienas pagasta pārvalde

Rute Svile 1927 – 2013

2013. gada 19. novembrī mūžībā aizgājusi latviešu tēlniece un keramiķe Rute Svile. Dzimusi Madonas rajona Mētrienas pagasta „Sviļos” 1927. gada 27. jūnijā. Keramiķes arodu apguvusi Rīgas valsts daiļamatniecības vidusskolā, tālāk izglītojusies Mākslas akadēmijas Tēlniecības nodaļā. Pēc studijām aktīvi piedalījies izstādēs, strādājusi LPSR Mākslas fonda keramikas darbnīcā Ķīpsalā, kombinātā „Māksla”. 1967. gadā sarīkota personālizstāde Madonas muzejā. No Rīgas pārcēlusies uz Inešu pagasta „Kalnziediem”, kur rīkoti dažādi mākslinieku saieti un simpoziji. Rute savas sajūtas un pārdzīvoto „Kalnziedu” laikā izpaudusi nelielu formu veidojumos un daudzos zīmējumos, rakstījusi atmiņu tēlojumus. „Pēc dabas esmu darba kukainis. Katru dienu zīmēju vai ko citu daru. Es vispār strādāju sava prieka pēc. Mani interesē process, rezultāts nav svarīgs. Īsts mākslinieks darbojas iekšējās vajadzības dēļ. Tas ir Dieva sods vai svētība” Rute Svile.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tikai atmiņas klusas
Kā mīļi un zināmi soļi palicējiem
Visu mūžu skan blakus.
/V. Grenkovs/*

Esam kopā ar **Birutu Upīti** un viņas ģimeni, *māsu* zemes klēpī guldot „Mežrožu” mājas iedzīvotāji